

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Niiranen, Anna

Title: Kuninkaallista häähumua, raikuliprinsejä ja amerikkalaisia eronneita naisia

Year: 2018

Version:

Please cite the original version:

Niiranen, A. (2018, 23.4.2018). Kuninkaallista häähumua, raikuliprinsejä ja amerikkalaisia eronneita naisia. What the Hela?.
<https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/hela/ajankohtaista/blogi/kuninkaallista-haahumua-raikuliprinseja-ja-amerikkalaisia-eronneita-naisia>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Kuninkaallista häähumua, raikuliprinsejä ja amerikkalaisia eronneita naisia

Anna Niiranen

Toukokuussa 2018 Britanniassa seurataan tiiviisti [kuninkaallista hääjuhlaa](#). Nykyisen Walesin [prinssi Charlesin](#) ja tämän ensimmäisen puolison, edesmenneen [prinsessa Dianan](#) nuorempi poika, [prinssi Harry](#) avioituu amerikkalaisen näyttelijän [Meghan Marklen](#) kanssa perinteikkäässä [Pyhän Yrjön kappelissa Windsorissa](#).

Prinssi Harry (s. 1984) on tippunut 2000-luvun aikana nykyisessä vallanperimysjärjestyksessä alaspäin. Harryn vanhemmalla veljellä, [Cambridgen herttua Williamilla](#) on nyt kolme lasta, joista vanhin, neljävuotias prinssi George todennäköisesti perii aikanaan kruunun isoisänsä ja isänsä jälkeen. Prinssit William ja Harry, *heir and spare*, edustavat kuitenkin Englannin kuningashuoneen sukupolvea, joka nauttii suurta kansansuosiota ja on ainakin tähän mennessä selvinnyt ilman suurempia skandaaleja. Harry tosin ehti viettää railakasta poikamieselämää ja jäi kiinni etnisesti [kyseenalaisista lausunnoista](#). Sen jälkeen hän on puhdistanut mainettaan muun muassa hyväntekeväisyystyössä.

Prinssi Harry avioituu amerikkalaisen Meghan Marklen kanssa toukokuussa 2018.

Prinssi Harryn tuleva puoliso Meghan Markle (s. 1981) on puolestaan luonut uraa TV-näyttelijänä. Varmaa on ainakin se, että avioliiton myötä näyttelijän työ jää taakse. Markle on myös ollut aiemmin naimisissa, mutta tämä nuoruuden liitto jäi varsin lyhyeksi. Markle itse on kotoisin monikulttuurisesta perheestä; hänen afroamerikkalaisen äitinsä esivanhemmat olivat orjia ja isänsä puolelta Markle on eurooppalaista alkuperää.

Itse asiassa Marklelle on jo ehditty etsiä kunniallisia esivanhempia Englannin ja Skotlannin keskiaikaisista kuninkaista. Marklen nykyperhe on kuitenkin ollut enemmän esillä brittilehdistössä: [julkisuudenkipeä sisarpuoli](#) on jo ehtinyt antaa useita lausuntoja kuuluisasta siskostaan – ja jäänyt ilman hääkutsua. Marklen erakkona elävä isä on kuvattu sympaattisemmin [Englannin matkaopas kainalossaan](#).

Historiallisesti tarkasteltuna Meghan Markle muistuttaa kuitenkin myös toisesta eronneesta amerikkalaisnaisesta, joka avioitui Englannin kuningashuoneen jäsenen kanssa reilut kahdeksankymmentä vuotta sitten. [Wallis Simpson](#) (1896–1986) oli kahdesti eronnut amerikkalainen seurapiirikaunotar, jonka suhde kuningas [Edvard VIII:een](#) (1894–1972) aiheutti 1930-luvun Britanniassa lopulta vallanperimyskriisin.

1930-luvun kuninkaallista häähumua: vallasta luopunut ex-kuningas Edvard VIII avioitui kahdesti eronneen Wallis Simpsonin kanssa Ranskassa kesällä 1937. Kukaan kuninkaallisesta perheestä ei osallistunut häihin.

Edvard VIII, joka oli noussut valtaistuimelle tammikuussa 1936, luopui jo saman vuoden lopulla kruunusta naidakseen amerikkalaisen rakastajattarensa. Vallan peri Edvardin nuorempi veli [Yrjö VI](#) (1895–1952), joka päinvastoin kuin vanhin veljensä, oli vastuuntuntoinen ja onnellisesti avioitunut kahden tyttären isä. Terveydellisesti Yrjö kuitenkin maksoi kallista hintaa kuninkuudestaan – asia, jota tämän vaimo ei [väitetysti antanut miehensä veljelle eikä tämän vaimolle koskaan anteeksi](#).

Edvard VIII ilmoitti alamaisilleen vallasta luopumisestaan joulukuussa 1936 modernisti radiossa: *"Teidän täytyy uskoa minua, kun kerron teille, että minun on mahdotonta kantaa asemani raskasta vastuuta ja velvollisuuksia ilman rakastamani naisen apua ja tukea"*. Vaikka Edvard olikin nauttinut Walesin prinssinä suurta kansansuosiota, suuri osa briteistä piti Edvardia nautinnonhaluisena raikuliprinssinä, joka luopuessaan kruunusta todellisuudessa pakoili vastuutaan ja velvollisuuksia.

Ex-kuninkaalle luotiin kiireessä Windsorin herttuan titteli ja Ranskassa kesällä 1937 avioitunut herttua vaimoineen joutui jättämään Iso-Britannian – eikä ollut tämän

jälkeen enää tervetullut takaisin. Windsorin herttuapari vietti mukavaa elämää yltäkylläisyydessä ja ajelehti seurapiiritapahtumasta toiseen, mutta asema ilman velvollisuuksia ja kaukana kotoa osoittautui lopulta ontoksi ja päämäärättömäksi.

Yrjö VI yhdessä puolisonsa Elisabetin ja kahden tyttärensä Elisabetin ja Margaretin kanssa Buckinghamin palatsin parvekkeella juhlimassa 2. maailmansodan päättymistä pääministeri Winston Churchillin kanssa. Yrjö nousi valtaistuimelle vastentahtoisesti vuonna 1936 ja luotsasi Britannian läpi toisen maailmasodan.

Entisen kuninkaan ja tämän puolison edesottamukset aiheuttivat Englannin kuningashuoneelle jatkuvasti harmia; Windsorin herttuapari tapasi 1930-luvun lopun Euroopan kiertueellaan myös Saksan valtakunnankanslerin [Adolf Hitlerin](#) ja osoitti kiinnostusta kansallissosialismia kohtaan. Suhteet kuningasperheeseen pysyivät viileinä; erityisesti pariskuntaa näytti harmittavan, että herttuattarelta evättiin nöyryyttävästi kaikkein arvokkain titteli "*Hänen Kuninkaallinen Korkeutensa*".

Windsorin herttuan vallasta luopumisen jälkeisiä vaiheita on kuvattu myös Netflixin mainiossa [The Crown -sarjassa](#), joka tähän mennessä on käynyt läpi Edvardin veljentyttären kuningatar [Elisabet II:n](#) (s. 1926) valtaannousun ensimmäisiä vuosikymmeniä. On kiinnostavaa nähdä, miten sarjan tulevissa jaksoissa käsitellään Windsorin herttuan viimeisiä elinvuosia. Ainakin sarja on näyttänyt Wallis Simpsonin suhteellisen myönteisessä valossa – tämä on usein saanut edustaa kyltymättömän [seksuaalisen syöjättären](#) ja itsekeskeisen seikkailijattaren roolia Edvardin elämänkerroissa ja elämäkertaelokuvissa.

Walesin prinssi Charles avioitui Lady Diana Spencerin kanssa vuonna 1981. Pari erosi virallisesti vuonna 1996.

Prinssi Harryn ja Edvard VIII:n avioliittojen välissä on kahdeksan vuosikymmentä. Sinä aikana Englannin kuningashuoneen sisällä on koettu monia hyvin julkisia avioeroja, joista Harryn vanhempien avioliiton näyttävä romahdus ja avioeron jälkijäritykset olivat 1990-luvun lööppien kestoaiheita. Kun aikaisemmin Englannin kuninkaalliset prinssit hakivat morsiamensa Saksan pienistä ruhtinaskunnista, nykyaikainen monarkia sallii avioliitot myös niin sanottujen tavisten kanssa.

Voi tietenkin kysyä, kuinka tavis Meghan Markle itse asiassa on, mutta ainakin hän on värikkään perhetaustansa puolesta selvä poikkeama aiempien yläluokkaisten eurooppalaisprinsessojen joukossa. Muutoin hänet on painettu samalla muotilla kuin

muutkin aikakautensa ei-kuninkaallista alkuperää olevat prinsessat, kuten kälynsä [Cambridgen herttuatar Catherine](#) tai vaikkapa [Tanskan kruununprinsessa Mary](#).

Prinssi Williamin kanssa keväällä 2011 avioliiton solminut Cambridgen herttuatar Catherine synnytti huhtikuussa 2018 kolmannen lapsensa.

Brittimonarkia on selviytyäkseen joutunut muuttamaan sitten 1930-luvun. Prinssi Harrykään ei joudu valitsemaan kuninkaallisen aseman ja eronneen naisen välillä, kuten isoisosetänsä. Eikä Harryn avioliitto aiheuta Britanniassa vallanperimyksellistä kriisiä, vaikka raikulprinssi ja eronnut amerikkalaisnainen saavatkin toisensa myös tässä tarinassa.

May They Live Happily Ever After.

[Anna Niiranen](#) viimeistelee parhaillaan väitöskirjatutkimusta synnyttämisen lääketieteellisestä historiasta 1800-luvun Britanniassa.